

P o s u d e k

k uznání diplomové práce Daniela N a v r á t i l a napsané na téma „Společné jmění manželů“ jako práci rigorózní (stran 96; připojen seznam bohaté použité literatury; rovněž užitá jako poznámkový aparát).

Diplomová práce, o jejíž uznání diplomant požaduje jako rigorózní práci, je - kromě úvodu a závěru – celkem rozdělena do jedenácti kapitol, z níž každá obsahuje ještě několik oddílů.

Kapitola druhá je věnována historickému vývoji institutu majetkového společenství manželů od doby prvobytně pospolné až do současné platné právní úpravy společného jmění manželů, provedené zákonem č. 91/1998 Sb.

Těžiště diplomové práce je v dalších osmi kapitolách, které se – obecně řečeno – zabývají poměrně podrobnou analýzou institutu společného jmění manželů podle platné právní úpravy.

V prvé řadě je třeba pozitivně hodnotit, že se diplomová práce úvodem zabývá obecnými otázkami společného jmění, konkrétně právní podstatou tohoto institutu, jakož i otázkou vzájemného vztahu rodinněprávní úpravy a občanskoprávní úpravy (v této souvislosti mně podle výkladu diplomanta není zcela jasná úloha a význam § 18 až 21 zák. o rod. z hlediska společného jmění manželů).

V další kapitole své práce se diplomant zabývá problematikou vzniku společného jmění manželů se zvláštním důrazem na odložení jeho vzniku podle § 143a obč. zák. (je to ovšem v praxi vůbec častý jev?).

Největší a zaslouženou pozornost věnuje diplomant problematice předmětu společného jmění a spolu s ní úzce spjaté otázce výlučného majetku manželů. Zejména tato část práce a způsob jejího zpracování svědčí o velmi pečlivém a svědomitém přístupu diplomanta ke zvolené problematice, o velmi dobré znalosti pozitivněprávní úpravy, právě tak, jako i o diplomantově přehledu po příslušné

odborné literatuře (její vliv je ostatně na obsahu práce patrný, což při náležitých poznámkových odkazech má být). Diplomant v této souvislosti své výklady vhodně a se znalostí věci prolíná i odkazy na judikaturu obecných soudů, což zvýrazňuje přesvědčivost jeho závěrů.

Správně je v diplomové práci s ohledem na její ambice být prací komplexního typu, poměrně podrobný výklad o vztahu společného jmění manželů a podnikání. V této kapitole diplomant ve velmi hojné míře využívá výsledků jak odborné literatury (nikoliv však všechnu), tak judikaturu, kde je tato problematika stále zvlášť aktuální. Jak známo, otázka právní povahy obchodního podílu, a tedy i jako předmětu společného jmění manželů, byla zpočátku předmětem velmi kontroverzních názorů.

Další klad práce spatřuji i v poměrně podrobném rozboru širokých otázek zániku a vypořádání společného jmění manželů. Tato partie však nevyčerpává všechny problémy, které se u ní dnes aktuálně v praxi objevují. Z nevyčerpaných otázek lze za prvé zmínit, jak se vypořádat se zákonnou úpravou, která přikazuje při vypořádání společného jmění přihlídnout k potřebám nezletilých dětí. Za druhé: jak se vypořádat s otázkou, kdy předmětem vypořádání je nemovitost, která nebyla zahrnuta ani do uzavřené dohody ani do návrhu na vypořádání společného jmění manželů.

V jedné ze závěrečných kapitol se diplomant v práci věnuje rovněž úpravě majetkových vztahů mezi manžely v rámci návrhu nového občanského zákoníku. I když se v jejím úvodu se diplomant celkem zbytečně věnuje stručné charakteristice návrhu nového občanského zákoníku jako celku, je nicméně třeba jej pochválit za jeho skepsi nad možností znovu zavést obligatorní civilní sňatek. V dalším se již diplomant věnuje stručně budoucí úpravě majetkového společenství mezi manžely,

čímž dokresluje svůj hlubší zájem a zvolenou tematiku.

Závěrečnou kapitolu práce tvoří komparace týkající se majetkových vztahů mezi manžely ve Velké Británii. I tuto kapitolu lze pro její obsah a znalost diplomanta kladně hodnotit. Je jen škoda, že její obsah nebyl komparován vždy na příslušných místech výkladů českého práva, což by bylo pro čtenáře patrně čtivější.

Celkově lze předloženou diplomovou práci charakterizovat jako mimořádně solidní zpracování významného úseku soukromého práva. Diplomant v ní osvědčuje nejen výborné dobré znalosti platné právní úpravy, nýbrž i erudovaný přehled po poměrně rozsáhlé literatuře a judikatuře. Jak obsah zpracování, tak ale i zvolená systematika práce svědčí o samostatném přístupu diplomanta k řešené problematice.

Pro tyto zmíněné přednosti doporučuji uznat diplomovou práci jako rigorózní.

Prof. JUDr. Jiří Švestka, DrSc.